

AB „PANEVĖŽIO ENERGIJA“ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Korupcijos prevencijos programos (toliau – Programa) misija – šalinti prielaidas korupcijai AB „Panevėžio energija“ (toliau – bendrovė) atsirasti ir plisti. Programa grindžiama pasaulyje pripažintais principais: ilgalaikiškumu, nuoseklumu, prevencija, korupcijos atvejų išaiškinimu, darbuotojų ir visuomenės švietimu ir visuomenės parama.
2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos patvirtinimo“, Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2019 m. kovo 21 d. sprendimu Nr. 1-71 patvirtinta Panevėžio miesto savivaldybės korupcijos prevencijos 2019-2021 metų programa, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijos prevencijos veiklą.
3. Programoje vartojamos sąvokos:
  - 3.1. **Korupcija** – bet koks darbuotojų, dirbančių bendrovėje elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar teisės aktuose nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas, siekiant naudoti sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant piliečių ir valstybės interesams;
  - 3.2. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudoti: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.
4. Kitos Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos Korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.
5. Programos įgyvendinimą koordinuoja ir kontroliuoja bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu sudaryta korupcijos prevencijos kontrolės komisija.

II. KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ IR APLINKOS ANALIZĖ

6. Veiklos sritys, kuriose galimas korupcijos pasireiškimas:
  - 6.1. darbuotojų priėmimas į darbą, darbo sutarčių vykdymas ir nutraukimas;
  - 6.2. lėšų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitų šaltinių gautų lėšų tikslinis panaudojimas;
  - 6.3. viešieji pirkimai ir užsakymai;
  - 6.4. teikiamų paslaugų prieinamumas ir kokybė;
  - 6.5. paramos skyrimas.
7. Korupcijai įvertinti pasitelkiami sociologiniai ir ekspertiniai vertinimo būdai ir tyrimai, remiamasi įvairių tyrimų visuma ir faktiniais duomenimis apie padarytus korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus.

8. Transparency International Korupcijos suvokimo indekso 2019 m. tyrime Lietuvai skyrė 60 balų iš 100 galimų ir 35 vietą 180 šalių sąrašė, ir tai yra 1 balu geriau negu 2018 m. (59).
9. Transparency International 2015 m. atliktame tyrime, kuriame vertinta, kiek daugiausiai uždirbančios savivaldybių valdomos įmonės savo interneto svetainėse viešina informacijos apie tai, kaip suvaldo korupcines rizikas, ar atskleidžia savo įmonės struktūrą bei finansinę informaciją, AB „Panevėžio energija“ įvertinta geriausiai (88 balai iš 100 galimų) (<https://www.transparency.lt/savivaldybiu-valdomos-imones/>).
10. Pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos užsakytą ir UAB „Vilmorus“ atliktą 2019 m. Lietuvos korupcijos žemėlapiu tyrimą, kaip labai rimtą problemą korupciją nurodė 36% gyventojų. Tai mažiau nei 2018 m. (40%). Įmonių vadovai korupciją, kaip labai rimtą problemą, paminėjo 4-oje vietoje – 32% (2018 m. – 27%), o valstybės tarnautojai – 7-oje vietoje – 23% (2018 m. – 30%). Verslininkams buvo pateiktas ir klausimas apie verslą stabdančias problemas. Korupcija buvo minima 10-oje vietoje po mokesčių dydžių, kompetentingų darbuotojų stokos, administracinės naštos verslui, nepotizmo ir kitų problemų. Korupciją paminėjo 13% (2018 m. – 12% įmonių vadovų). 20% Lietuvos gyventojų mano, kad korupcijos mastai per 5 metus išaugo, 37% –kad nepakito ir 26% – kad sumažėjo. 2019 m. užfiksuotas geriausias rezultatas vertinimuose. Ateities atžvilgiu yra kiek daugiau optimistų (29%), negu pesimistų (11%). Tai vėlgi geriausias rezultatas per daugelį metų. Įmonių vadovų ir valstybės tarnautojų atsakymai taip pat yra pozityviausi per daugelį metų.
11. Bendrovėje veikia teisės aktus atitinkanti korupcijos prevencijos sistema – vykdomi teisės aktų reikalavimai, vyksta antikorupcinis švietimas ir informavimas, sudaryta ir dirba nuolatinė korupcijos prevencijos kontrolės komisija, vykdomos kitos korupcijos prevencijos priemonės.
12. Bendrovės interneto svetainėje skelbiama informacija, kur galima kreiptis ir pranešti apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, taip pat skelbiami bendrovės korupcijos prevencijos programa, programos įgyvendinimo priemonių planas, taip pat kita su korupcijos prevencija susijusi aktuali informacija.
13. Bendrovėje atliekama darbuotojų tolerancijos korupcijai nustatymo apklausa.

III. PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

14. Programos tikslas – užtikrinti skaidrią ir veiksmingą bendrovės ir jos darbuotojų veiklą, kontroliuoti, kad visos lėšos būtų panaudotos pagal paskirtį, išaiškinant galimas korupcijos pasireiškimo priežastis ir jas šalinant, įgyvendinant korupcijos prevencijos priemones.
15. Programos uždaviniai:
- 15.1. nustatyti korupcijos pasireiškimo tikimybę bendrovėje, atskleisti jos priežastis ir sąlygas, imtis priemonių joms šalinti;
  - 15.2. užtikrinti teikiamų paslaugų prieinamumą ir kokybę;
  - 15.3. užtikrinti visiems prieinamą informaciją apie teikiamas paslaugas;
  - 15.4. vykdamas viešuosius pirkimus ir užsakymus, laikytis viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytų reikalavimų, tinkamai parengti perkamų prekių, paslaugų ar darbų technines specifikacijas, nepažeidžiant tiekėjų lygiateisiškumo principo;
  - 15.5. įgyvendinti neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principą;
  - 15.6. vykdyti darbuotojų švietimą korupcijos prevencijos temomis ir skatinti antikorupcinę kultūrą bendrovėje;
  - 15.7. skatinti glaudesnę ir aktyvesnę bendrovės bendradarbiavimą su visuomene, ugdant visuomenės narių pilietinę sąmonę ir nepakantumą negerovėms;
  - 15.8. užtikrinti tinkamą ir veiksmingą korupcijos prevencijos priemonių taikymą ir šios Programos priemonių įgyvendinimo priežiūrą ir kontrolę;
  - 15.9. dalyvauti mokymuose, įvairiuose dalykiniuose susitikimuose korupcijos prevencijos klausimais su Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnais, keičiantis turima informacija apie taikomas korupcijos prevencijos priemones ir jų veiksmingumą.

15.10. vykdyti interesų konfliktų kontrolę ir prevenciją.

IV. KORUPCIJOS ATVEJŲ IR KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMŲ VEIKŲ TYRIMAS

16. Sudaryti sąlygas bendrovės darbuotojams, piliečiams pranešti bendrovės generaliniam direktoriui, asmenims atsakingiems už korupcijos prevenciją ir kontrolę savo įtarimus dėl galimos bendrovės darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

17. Tirti ir analizuoti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus, prašymus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų, vertinti ir rengti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos priemonių ir jų įgyvendinimo plano tobulinimo.

18. Išsiaiškinus ar pasitvirtinus informacijai apie korupcijos faktą bei esant įtarimui dėl galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, nedelsiant nustatyta tvarka, informuoti bendrovės generalinį direktorių.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

19. Programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas korupcijos prevencijos priemonių planas, kuris nustato priemones, jų vykdymo terminus bei vykdytojus ir yra neatskiriama šios programos dalis. Programos įgyvendinimą, stebėseną, vertinimą, atskaitomybę, kontrolę, keitimą, pildymą ir atnaujinimą reglamentuoja bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintas Korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo tvarkos aprašas, bendrovės darbuotojų etikos kodeksas, antikorupcinis aplinkos monitoringas ir kt. norminiai teisės aktai.

20. Šios Programos nuostatas privalo vykdyti visi bendrovės darbuotojai.

21. Programos įgyvendinimo priežiūrą ir kontrolę vykdo generalinio direktoriaus įsakymu sudaryta korupcijos prevencijos kontrolės komisija.

VI. VERTINIMO KRITERIJAI

22. Programos priemonių įgyvendinimas ir kontrolė vertinami pagal šiuos rodiklius:

22.1. atliktų korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimų skaičių;

22.2. asmenų, pranešusių apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičių;

22.3. įvykdytų ir neįvykdytų korupcijos prevencijos priemonių skaičių;

22.4. priimtų pasiūlymų dėl korupcijos prevencijos skaičių;

22.5. visuomenės nuomonės pokytį;

22.6. surengtų mokymų antikorpucine tematika skaičių;

22.7. vykdomą darbuotojų apklausą.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Šia programa siekiama sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę bendrovėje, užtikrinti korupcijos prevencijos vykdymą, padidinti visuomenės pasitikėjimą bendrove ir jos teikiamomis paslaugomis.

24. Ši programa finansuojama iš bendrovės lėšų.

25. Programa skelbiama bendrovės interneto tinklapyje adresu www.pe.lt.

26. Korupcinė situacija vertinama ir korupcijos programos nuostatos bei jos vykdymo priemonių planas peržiūrimi kas treji metai. Esant būtinybei, programa gali būti papildoma.
